

Mandat for ombud for forskningsetiske spørsmål ved UiS («Vitenskapsombud»)

(Fastsatt av universitetsstyret, 07.03.2019)

1. Bakgrunn og formål

Intensjonen er at ombudet for forskningsetiske spørsmål, heretter kalt «vitenskapsombudet», skal bidra til at forskningen ved universitetet skjer i henhold til forskningsetiske normer, og at det føres en åpen dialog omkring sentrale forskningsetiske tema ved fagenhetene. Etableringen av et vitenskapsombud vil forhåpentligvis bidra til å senke terskelen for de ansatte når det gjelder å ta opp forskningsetiske spørsmål på arbeidsplassen.

Opprettelse av funksjonen som vitenskapsombud ved UiS er ikke ment å erstatte ordninger eller instanser som allerede finnes ved universitetet, men å dekke områder hvor det i dag er udekkede behov.

Vitenskapsombudet skal ikke være partsrepresentant i forskningsetiske saker. Ombudet har ikke avgjørelsesmyndighet og er heller ikke klageinstans i saker som behandles i tråd med «Retningslinjer for behandling av saker om mulige brudd på forskningsetiske normer».

2. Ombudets arbeidsoppgaver

Hovedformålet er at vitenskapsombudet skal være en uavhengig funksjon ved UiS som kan gi veiledning og råd til vitenskapelige ansatte, herunder samtlige ph.d.-kandidater ved doktorgradsprogram ved UiS, i forskningsetiske spørsmål.

Vitenskapsombudet er ikke et alternativ til melding om mulige brudd på forskningsetiske normer. Ombudet kan være til hjelp for ansatte som ønsker å drøfte hvorvidt en vitenskapelig praksis er i tråd med forskningsetiske normer, før den formelle prosessen for melding av slike saker tas i bruk. Ombudet kan også gi råd om hva som er riktig videre behandling av den aktuelle saken, herunder henvise til riktig instans.

Ombudet bør være tilgjengelig for deltakelse i opplærings- og undervisningstilbud ved UiS relatert til forskningsetikk.

Ombudet avgjør selv om hvorvidt henvendelser er en sak som hører inn under ombudet. Dersom ombudet velger å ikke gi bistand i en sak, må det avgis en skriftlig begrunnelse til den som har oppsøkt ombudet. Denne avgjørelsen er endelig og kan ikke påklages.

3. Organisatorisk plassering

Vitenskapsombudet skal, i rollen som vitenskapsombud, ikke ha bindinger til noen enheters ledelse da dette kan svekke ombudets uavhengighet.

Ombudet vil organisatorisk være plassert under rektor.

4. Organiseringen av vitenskapsombud

Oppnevning

Vitenskapsombud skal være en funksjon som ivaretas av ansatte med fast vitenskapelig stilling ved UiS, men det åpnes for at funksjonen kan ivaretas av tidligere ansatt i fast vitenskapelig stilling som har gått av med alderspensjon.

Vitenskapsombud oppnevnes av universitetsstyret for 3 år av gangen etter forslag fra rektor.

Ombud som oppnevnes kan frikjøpes for å ivareta funksjonen, og fungeringsprosenten som vitenskapsombud kan utgjøre opptil 40 %.

Ombudets kvalifikasjoner

Personer som oppnevnes må ha god kjennskap til universitetets beslutnings- og organisasjonsstruktur, god kunnskap om forskningsetikk og regelverkene som har betydning for utføring av forskning ved UiS.

5. Rapportering

Vitenskapsombudet rapporterer direkte til styret gjennom egen årsrapport. Årsrapporten skal også fremlegges for forskningsetisk utvalg ved UiS (FEU) til orientering.